

References:

1. Crystal K. A., Mizen P. D. Goodhart's Law: Its Origins, Meaning and Implications for Monetary Policy / prepared for Festschrift in honor of Charles Goodhart to be held on 15-16 November 2001 at the Bank of England. London; Nottingham, 2001. 26 p.
2. Goldstein M., Kaminsky G., Reinhart C. Assessing Financial Vulnerability: an Early Warning System for Emerging Markets. Washington, DC: Institute for International Economics, 2000. 150 p.

КАПІТАЛІЗАЦІЯ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ ЯК ЧИННИК ЗРОСТАННЯ ЕКОНОМІКИ

Андрейків Т.Я., канд. екон. наук, доц.
Львівський торговельно-економічний університет

В умовах нестабільного розвитку економіки все більш актуалізується проблема капіталізації банків як чинника зростання економіки за достатнього їх рівня капіталізації. У сучасних умовах рівень капіталізації банківського сектору будь-якої країни є важливим показником, який визначає достатність банківського капіталу в економіці. Недокапіталізація ж банків може призвести до негативних наслідків, що може обернутися зниженням темпів економічного розвитку, кредитною кризою, зниженням інвестиційного рейтингу країни, уповільненням розвитку банківського бізнесу, зниженням рейтингів надійності банків, невиконанням вимог регулятора.

У банківській діяльності капіталізація – це нарощування капіталу банків з метою досягнення певного рівня через збільшення величини власного капіталу. Тому в нормативно-законодавчих документах термін «капіталізація – це процес приєднання до наявного власного капіталу, прибутку, грошових і матеріальних коштів, отриманих від додаткового випуску акцій та інших джерел нарощення капіталу з метою досягнення встановленої державним регулятором величини». За методом аналогії доцільно визначити поняття «капіталізація банківського сектору» як нарощування капіталу банків з метою досягнення його достатності.

Проблема недостатнього рівня капіталізації супроводжує банківські установи з перших етапів розвитку вітчизняної банківської системи. У 1993 р. банки банкрутували, навіть повністю не сформувавши статутний капітал. Із 1995 р. НБУ посилив вимоги до розміру капіталу банків, а з 2000 р. увів класифікацію банків за рівнем капіталізації, поділивши банки на чотири групи.

Післякризовий період розвитку банківської системи України змінив підходи до групування банків. Ураховуючи те, що 2015 р. у цьому питанні характеризується як «перехідний», починаючи з 2016 р. відбулися суттєві зміни щодо цього. З 2016 р. Національний банк України відходить від «кількісного підходу» як базового під час розподілу банків на групи, а як ключовий підхід починає використовуватися специфіка бізнес-моделей банків.

Водночас із 1 січня 2018 р. НБУ запровадив щорічну оцінку стійкості банків. Вона складається з трьох етапів. Перший – перевірка аудиторськими фірмами, включеними до Реєстру аудиторських фірм, якості активів банку та прийнятності забезпечення за кредитними операціями. Другий – екстраполяція результатів першого етапу та оцінка достатності капіталу банку станом на дату оцінки. Третій – оцінка НБУ достатності капіталу банку за результатами стрес-тестування за базовим та несприятливим макроекономічними сценаріями на трирічному горизонті прогнозування.

Нарощування банківського капіталу в умовах зростання невизначеності ґрунтується на використанні таких принципів: – відповідності попиту на ринку; – підвищення ефективності з погляду прибутковості і ліквідності; – можливості змінюватися в разі зміни ринкової ситуації; – обліку кінцевого результату роботи банку і його філій; – використання передових технологій; – ефективної роботи менеджменту [2].

Стратегічні завдання нарощування капіталу банків реалізуються шляхом таких техніко-економічних рішень: а) адекватний розрахунок і дотримання розміру нормативу власних коштів; б) пошук додаткових ресурсів для виконання банком своїх зобов'язань перед кредиторами та вкладниками; в) залучення строкових депозитів для забезпечення ліквідності, а також депозитів до запитання для отримання банком прибутку за рахунок використання «дешевих» ресурсів.

Загалом до нарощування власного капіталу банків спонукають низка внутрішніх і зовнішніх чинників. Під їх впливом капіталізація банківського сектору є неминучою для будь-якої ринкової та трансформаційної економіки, у тому числі і для України.

Перспективи розвитку вітчизняного банківського сектору полягають у формуванні конкурентоспроможних, достатньо капіталізованих банків шляхом розширення масштабів діяльності за рахунок консолідації, централізації та інших джерел. При цьому відновлення вітчизняної економіки після кризи ще більше сприятиме посиленню конкуренції серед банків, що мотивуватиме банківські установи до нарощування капіталу.

Інформаційні джерела:

1. Андрушак С. М., Щуревич О. І. Проблеми капіталізації банківської системи України. Стратегія економічного розвитку України. 2018. № 42. С. 128-138.
2. Островська Н. С., Швець О. Ю. Капіталізація банківської системи: сучасний стан та перспективи у трансформаційних умовах розвитку економіки України. Причорноморські економічні студії. 2017. Вип. 21. С. 145-150.

МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ВАЛЮТНИМИ ОПЕРАЦІЯМИ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

Ахмаді Саджида, гр. ФБСм-31

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **І.І. Мельничук**
*Хмельницький фаховий економіко-технологічний коледж
Університет економіки і підприємництва*

Сучасний розвиток фінансового ринку України вимагає від його суб'єктів чітких, злагоджених та продуманих дій, що в свою чергу, породжує значні проблеми в управлінні на рівні кожної господарської одиниці. Тому, суб'єкти господарювання, і в першу чергу – банки, зобов'язані побудувати якісну систему управління, що базуватиметься на сучасних та адаптованих до вітчизняної практики ведення бізнесу засадах. Крім того, стрімкий розвиток світового ринку грошей, капіталу вимагає від банківських установ впровадження новітніх методів, інструментів та технологій управління різними ресурсами, у тому числі і валютними, використання яких забезпечить можливість швидко реагування на зміни оточуючого середовища.

Вирішення вище зазначених проблем, на нашу думку, сприяє формування сучасного механізму управління валютними операціями банківських установ, які складають значну частину усіх операцій банків.

Оскільки механізм управління валютними операціями є лише частиною усєї системи управління банком, він повинен містити організаційну та економічну складову. Основна мета застосування такого механізму – забезпечити сприятливі організаційні та економічні умови для здійснення валютної діяльності комерційного банку. В цілому, механізм управління валютними операціями комерційного банку можна представити наступним чином (рисунок 1).

Кожен банк повинен розробляти методи та інструменти управління валютними операціями, запровадження яких давало б можливість зводити до мінімуму валютні ризики.

Механізм управління валютними операціями банку також міс-